
Nyt om

ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

april-september

2011 nr. 2

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsidefoto: Goddag og farvel. Den 1.marts fandt et vagtskifte sted på Arbejdermuseet, hvor Louise Karlskov Skyggebjerg afløste Peter Ludvigsen som museets direktør. Her ses de begge ved afskedsreceptionen for Peter Ludvigsen, og inde i bladet følger både en præsentation af den nye chef og en reportage fra afskedsreceptionen for den afgående. (Foto: Sven Berggreen).

SÆRUDSTILLINGER I 2011:

A TASTE OF EUROPE

Østarbejdere i dansk landbrug

27. januar - 31. juli 2011

JOHN KØRNER

Kvinder til salg

27. august - 29. december 2011

VIGGO RIVADS HVERDAG - FOTOGRAFERET AF CARLO PEDERSEN

Balkonudstilling 17. juni - 19. august 2011.

ÅBNINGSTIDER:

Museet: Alle dage kl. 10.00-16.00. Lukkedage i 2011: 1-2/1 + 23-26/12 + 30-31/12.

E-post: arbejdermuseet@arbejdermuseet.dk - **Hjemmeside:** www.arbejdermuseet.dk

Omvisninger på museet kan bestilles: Mandag-torsdag kl. 13.00-16.00 - Tlf.: 33 48 03 30

Bibliotek og Arkiv, Nørrebrogade 66 D - Mandag-torsdag kl. 10.00-16.00

Tlf. 35 36 15 22, **E-post:** aba@arbejdermuseet.dk

Vejledning: Tirsdag og torsdag kl. 12.00-16.00 - Tlf.: 35 36 15 22

Café & Ølhallen "1892"

Alle dage 11.00-17.00, køkkenet lukker kl. 16.00

Tlf.: 33 33 00 18 - **E-post:** cafeoelhalle@arbejdermuseet.dk

DA FAKLEN GIK VIDERE...

Ved afskedsreceptionen for Peter Ludvigsen blev museets energiske direktør gennem 28 år genstand for en stor og velfortjent hyldelse. Samtidig blev faklen for museets fremtidige ledelse givet videre til en tidligere medarbejder på museet, Louise Karlskov Skyggebjerg, der også var genstand for en omfattende og positiv medieomtale i forbindelse med hendes tiltrædelse.

Også hvad angik venneforeningens ledelse blev faklen givet videre, da Preben Sørensen ved generalforsamlingen ønskede at afgå. Den store forsamling fulgte eenstemmigt bestyrelsens indstilling om at vælge Kirsten Nøhr Christiansen som ny formand, medens Preben Sørensen fortsætter sin mangeårige gerning som redaktør af dette blad.

Tak for rettidig kontingentindbetaling og på gensyn på Arbejdermuseet.

*Med forårshilsen
Bestyrelsen*

Nyt om Arbejdermuseet udgives af Arbejdermuseets Venner. **Redaktion:** Louise Karlskov Skyggebjerg, Hanne Abildgaard, Henning Grelle, Margit Bech Larsen, Helle Leilund, Linda Nørgaard Andersen, Kirsten Nøhr Christiansen, Bendt Thuesen, Preben Hansen og Preben Sørensen (ansvarshavenderedaktør). **Lay-out og tryk:** Ihle Grafisk Produktion, Broager. **Oplag:** 3.000 eksemplarer. Bladet udkommer d. 5/1, 15/4 og 15/9 med deadline 1 måned før. **Redaktionens adresse:** Redaktør Preben Sørensen, Sundgade 3, 6400 Sønderborg, tlf. 33 91 85 10. E-mail adresse: prebensorensen@bbsyd.dk **ISSN nr. 0907-0753.**

Videreudvikling af en fantastisk institution

Af Louise Karlskov Skyggebjerg

Hvordan fastholder vi arbejderhistorien som et spændende og relevant emne for flest mulige mennesker? Også for dem, der opfatter de nuværende arbejdsvilkår og velfærdssamfundet som noget naturgivent og som ikke – som f.eks. min mor – bliver nostalgiske ved synet af en arbejderlejlighed fra 1950'erne.

Det var et af desværsmål, jeg stillede mig selv, da jeg i efteråret så jobannoncen fra Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv.

Lysten til at være med til at besvare det spørgsmål var drivkraften, da jeg senere satte mig til computeren og formulerede ansøgningen om at blive institutionens nye direktør.

Jeg ønsker nemlig, at Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv skal være et sted, der gør en forskel for hele befolkningen ved at "sælge" viden og oplevelser af høj kvalitet på alle mulige måder fra museumsudstillinger over forskningspublikationer, skoletjeneste og prøv-selv-aktiviteter til moderne web-baseret formidling.

For mig er det vigtigt, at vi ikke kun eksisterer for dem, der har arbejderhistoriens relevans liggende i blodet, fordi de selv er arbejdere, har arbejder-rødder eller bare er almindeligt interesserede i den del af historien, men også når ud til dem, der måske synes arbejderbegrebet er lidt umoderne.

Her er det vores opgave at vise, at arbejderhistorien er lige så levende, som den altid har været, og at den kan bidrage til at perspektivere vores syn på nutiden og debatterne om f.eks. velfærdssamfundet, udflytning af industriproduktion og udenlandsk arbejdskraft. Og så er arbejderhistorien i øvrigt ikke mindst fuld af gode historier om, hvordan vores samfund har udviklet sig til det, vi kender i dag.

Arbejde videre

Disse holdninger ligger i tråd med institutionens historie, og derfor vil jeg i de kommende år sammen med museets, bibliotekets og arkivets meget engagerede medarbejdere arbejde videre i det spor, der allerede er lagt, bl.a. med planerne om et børnemuseum, opdatering af de permanente udstillinger

og ikke mindst et øget fokus på aktuelle problemstillinger i institutionens forskning. Derudover vil vi bl.a. sætte fokus på udviklingen af nye aktiviteter og events, der skal formidle arbejderhistorie på nye måder og tiltrække nye publikumstyper.

Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv har netop en stor styrke i sit brede virke. Det giver nogle helt unikke muligheder for at afprøve og udvikle nye "produkter" i krydsfeltet mellem f.eks. de faglige afdelinger og arrangementsafdelingen og f.eks. ved at udnytte de gode muligheder for at skabe nytænkende tværfaglige projekter.

Institutionens faglige ekspertise spænder enormt vidt fra kommunismeekspertise over kunsthistorisk viden til specialiseret viden om f.eks. politikere som Thorvald Stauning og arbejdstøj i et kulturhistorisk perspektiv.

Kort sagt glæder det mig meget at skulle stå i spidsen for videreudviklingen af en allerede fantastisk institution i de kommende år.

Forholdet mellem mennesker og teknologi

Louise Karlskov Skyggebjerg om nye ideer til institutionens virksomhed.

Af Preben Sørensen

- Noget af det, som jeg fagligt kan bidrage med, er at belyse forholdet mellem mennesker og teknologi både aktuelt og historisk. Den fysiske verden har stor betydning for, hvordan vi agerer f.eks. på arbejdspladser. Det er noget, jeg har arbejdet en hel del med, fortæller Louise Karlskov Skyggebjerg i en samtale kort tid efter sin tiltrædelse 1. marts. Og så fortsætter hun med at berette om, hvordan hun ønsker, at Arbejdersmuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv skal tage udgangspunkt i aktuelle situationer med et samtidigt tilbageblik i historien, som det f.eks. sker i øjeblikket med Østarbejder-udstillingen.

Louise Skyggebjerg på scenen i festsalen

- Vi skal også fortælle historien om den danske model med udgangspunkt i aktuelle problemstillinger. Det sker allerede i et vist omfang og er en af de mange gode udviklinger, der allerede er i gang, bl.a. med det kommende børnemuseum, der ikke bare skal være en legeplads for børnene, men også give forældre og bedste-forældre en oplevelse.

Der er også det spændende projekt på vej om husets historie, vi skal opdatere de faste udstillinger i de kommende år og fortsat udvikle interaktive projekter. Der bør være den bedst mulige samklang mellem de forskellige samlinger, det besøgmæssige og det forskningsmæssige – det er tre sider af samme sag.

Gode erfaringer

- Vi bør også udvikle eventdelen yderligere på museet, og her har jeg gode erfaringer fra arbejdet på Teknisk Museum, hvor der tænkes meget i oplevelses- og ferieaktiviteter. Museet her tiltrækker allerede mange gæster, så der er også erfaringer på det område at arbejde videre med i huset.

- I det hele taget skal vi tilstræbe den bedst mulige udnyttelse af de enkelte projekter, måske startende som forskning, videreført gennem indsamlinger og slutteligt formidlet gennem udstillinger eller på anden vis.

Derudover skal vi udnytte styrkerne ved, at institutionen både omfatter arkiv, bibliotek og museum. Hele denne treenighed er det meget spændende at skulle arbejde med. Den kommende plakatudstilling, der vises i 2012, er et eksempel på, hvordan de enkelte afdelinger befrugter hinanden i et samarbejde.

- Jeg er meget glad for netop at være blevet direktør for den samlede helhed, understreger Louise Skyggebjerg:

- Som ny direktør for flere end 30 medarbejdere fordelt på de forskellige afdelinger, vil jeg være den type, der stikker fingeren i jorden og finder frem til løsninger i fællesskab frem for at bestemme alene. Vi har et knaldygtigt personale, og hele institutionen skal videreføres i samme ånd som hidtil, understreger Arbejdersmuseets nye leder.

Fakta om den nye direktør

Louise Karlskov Skyggebjerg kommer fra en stilling som souschef på Danmarks Tekniske Museum, hvor hun blev ansat som museumsinspektør i 2004 og bl.a. havde til opgave at forske i og formidle industri- og teknologihistorie.

Louise er cand.mag. i historie med suppleringsfag i sociologi – specialiseret i dansk/europæisk historie efter år 1800. Hun har skrevet et arbejderhistorisk speciale med titlen "Danske arbejderes fritid 1897-1993 – på vej mod et fritidssamfund?"

Hun har tidligere været ansat på Arbejdersmuseet; fra 1997-2001 som studentermedhjælp og i 2002 som museumsinspektør.

I 1998 var hun ansat som museumsinspektør på Vejle Museum – også et gensyn efter at have været kustode på museet i hendes fødeby mange år tidligere. Her fik hun sin første interesse for museumsverdenen.

Fra 2002-2004 var hun ansat som hhv. informationsmedarbejder og konsulent i KAB Bygge- og Boligadministration. Louise har en diplomuddannelse i ledelse – med valgfagene økonomisk ledelse og strategisk kommunikation – foruden efteruddannelse i projektledelseorganisation, marketing og formidlingsteknik.

Louise Skyggebjerg er medlem af Nyere Tids Råd under Kulturarvsstyrelsen

og er således stærkt optaget af kombinationen mellem forskning og formidling. Hun ønsker bl.a. at forstærke samarbejdet mellem museerne indbyrdes og mellem universiteterne og andre relevante institutioner.

I lighed med sin forgænger, Peter Ludvigsen, deltager hun aktivt i de aktuelle drøftelser om museernes fremtidige udvikling og struktur med baggrund i af den museumsudredning, der fra centralt hold har været genstand for en livlig debat i museums kredse det sidste års tid.

Museets nye direktør er 38 år, gift og har to børn. Familien bor i Lyngby.

John Kørner på Arbejdersmuseet

Af Hanne Abildgaard

Arbejdersmuseet åbner til august en udstilling med nye malerier af billedkunstneren John Kørner. Temaet er misbrug af kvinder med fokus på trafficking, d.v.s. de kvinder, der handles til prostitution i Danmark.

John Kørner er kendt af de fleste for sit arbejde med "problemer". Han er nået ud

til mange med projektet "War Problems" (Krigsproblemer), en efterhånden lang række kunstneriske udsagn om den danske deltagelse i krigen i Afghanistan. Hver gang en dansk soldat dør, maler Kørner et stort maleri, der bærer soldatens navn. Der er ikke tale om portrætter, men om billeder, der via

stemninger, antydninger og flertydigheder inviterer os til stillingtagen til de menneskelige og eksistentielle aspekter af krigen.

Blandt de detaljer i Kørners karriere, som de færreste nok kender til, er at han som ganske ung, i 1996 deltog i udstillingen "Kunst på papir" på Arbejdersmuseet. Ar-

Et af John Kørnens malerier på den kommende udstilling i Arbejdersmuseet.

rangøren var Arbejdernes Kunstforening, og det var Mogens Nørgaard fra kunstforeningen, som havde fået øje på John Kørner og indbudt ham som repræsentant for ungdommen. Det var forudseende af Kunstforeningen.

John Kørner er i dag en både nationalt og internationalt anerkendt og efterspurgte billedkunstner – leverandør til kronprinsparrets palæ, gæsteprofessor på kunstakademierne i Düsseldorf og Helsinki, repræsenteret på alle de store, danske kunstmuseer og adskillige udenlandske.

Hans forkærlighed for at arbejde med problemer af etisk og social karakter gør ham til en oplagt samarbejdspartner for Arbejdersmuseet. Det samme gør

hans forkærlighed for at eksperimentere med kunstens kommunikation med publikum. Det var derfor med stor begejstring, vi modtog en henvendelse fra ham med en udstillingsidé for cirka et år siden.

Kvinder til salg

Idéen til at lave denne udstilling specielt til Arbejdersmuseet kommer således fra John Kørner selv. "Kvinder til salg" bliver titlen på projektet, og da kunstneren for et års tid siden malede det første billede til udstillingen, var det tanken at lade trafficking være problemet.

Halvvejs gennem processen – mange store malerier er p.t. under udførelse i kunstnerens værksted – er det stadig trafficking, der står i centrum, men problemfeltet er udvidet til at handle om

prostitution og misbrug af kvinder mere bredt.

"Kvinder til salg" bliver en kunstudstilling. Tre af de fire rum i museets særudstillingsbygning vil blive indtaget af helt nye malerier og grafik af John Kørner. Men udstillingen vil i det fjerde rum komme til at omfatte en informativ del, der fortæller om prostitution og trafficking og de mange aktører, der arbejder på feltet og deltager i debatten. Målet er således både at vise god kunst og at inspirere til debat og stillingtagen til problemet kvindehandel.

Bog ledsager udstillingen

Udstillingen vil blive ledsaget af en bog med John Kørnens malerier og grafiske værker gengivet i stort format. De vil blive ledsaget af en række artikler, dels om kunsten, dels om traffickingproblematikken og -debatten. Alle tekster bliver trykt på både dansk og engelsk:

JOHN KØRNER. Kvinder til salg vises kun på Arbejdersmuseet. Den kan ses i perioden 27.8.-29.12.2011.

Der bliver åbning af udstillingen **fredag 26. august**, hvor venneforeningens medlemmer som sædvv. er velkomne. Mere om mødetidspunkt og program i medlemsbrevet sammen med årbogen til sommer.

Glemt kunstner kommer frem i lyset

Af Hanne Abildgaard

I 1950'erne og 1960'erne var *Gunnar Hossy* (1925-1990) en respekteret billedhugger og grafiker. Frem til sin død i 1990 var han en flittig udstiller på sammenslutningen Kammeraterne, men i dag er det de færreste, der husker hans navn.

Den kunstneriske arv efter Gunnar Hossy er blevet varetaget af maleren *Peter Stuhr*, som var elev af Hossy på Skolen for Brugskunst i begyndelsen af 1970'erne, og som blev hans livslange ven. Fra ham har Arbejdermuseet & Arbejdermuseets Bibliotek og Arkiv modtaget en samling tegninger og grafik samt bøger med Gunnar Hossys illustrationer. Vi har fået lov til at udvælge værker fra 1950'erne og 1960'erne, heriblandt træsnittene til Orla Bundgård Povlsens digtsamling *Stenbro* fra 1957, og andre træsnit og tegninger, der vidner om Hossys sociale engagement. På basis heraf viser vi

fra 3. maj en lille udstilling i museets butik og foyer.

Takket være mange menneskers indsats udkommer der samtidig et skrift om

Træsnittet af manden på bænken er udført til digtet "Koldbrand" fra Bundgård Povlsens digtsamling "Stenbro" fra 1957.

Gunnar Hossy i form af et særnummer af *Bent Petersens North Art Magazine*. Kritikeren *Torben Weirup* giver heri en introduktion til Hossys liv og indsats, museumsleder *Inge Dyb-*

bro, indskrifter værket i 1950'ernes danske kunsthistorie, og tidligere rektor for Kunstakademiet, *Else Marie Bukdahl*, fortæller om Hossys hårde opvækst og dens betydning for hans arbejde med at finde kunstneriske udtryk for menneskelighed og social retfærdighed.

Videre supplerer eleverne *Søren Ankarfeldt*, *Bjørn Eriksen*, *Karsten Hansen* og *Peter Stuhr* billedet fra hver deres personlige vinkel. Endelig bringes hyldester fra vennerne *Klaus Rifbjerg* og *Halfdan Rasmussen* samt et bidrag af lyrikeren *Asger Schnack* om Hossys hustru, *Karen Stougaard Hansen*, og hendes eneste digtsamling *Broen* fra 1958.

Udstilling og publikation præsenteres ved en reception i Arbejdermuseets foyer **tirsdag 3. maj kl. 15**, hvor bl.a. *Else Marie Bukdahl* vil fortælle om Gunnar Hossy.

Med et A- og et B-hold i landbruget

Både aktuelle og historiske perspektiver i museets særudstilling

Margit Bech Larsen introducerede udstillingen.

- Med denne nye særudstilling vil vi henlede de besøgendes opmærksomhed på vilkårene i landbruget både historisk og aktuelt, med et A- og et B-hold blandt medarbejderne, sagde museumsinspektør *Margit Bech Larsen* ved åbningen af udstillingen "A taste of Europe - Østarbejdere i dansk landbrug", den 28. januar ved en sammenkomst i museets foyer.

Hun oplyste, at op mod halvdelen af arbejderne i landbruget nu er fra Østlan-

dene, ofte uden overenskomststifter med lave lønninger og dårlige arbejdsvilkår. Sådan var det også tilbage i starten af 1900-tallet med indvandringen af de mange "roe-polakker", som udstillingen også handler om. En fælles del af udstillingen vises i ni EU-lande, og målgruppen er unge europæere hvorfor særudstillingen indeholder mange aktiviteter samt fotos og dokumenter om dette emne.

- Vi vil ikke gøre alle landmænd til skurke og alle østarbejdere til rene uskyldigheder, men vi må diskutere om de pågældende ordninger og lovgivning er tilstrækkelige og hvem der har ansvaret, sagde Margit Bech Larsen, der takkede for støtte til udstillingen fra 3 F's Medie- og Kulturfond, Fødevareforbundet, EU, Nordisk Kulturfond og Eduard Walthers legat.

Peter Ludvigsen havde forinden budt velkommen til denne sidste udstilling i hans direktørtid på museet - nr. 83 i rækken!

Medlem af Europa-Parlamentet, *Emilie Turunen*, fortalte om det europæiske

arbejdsmarked og SF's kampagne "Dansk løn på danske arbejdspladser". Der er nu 44.000 østarbejdere i Danmark, heraf 25.000 fra Polen. EU må gøre op med sig selv, om en udvikling med underbetaling og dårlige arbejdsvilkår, skatteunddragelse m.v. skal fortsætte, og om den danske arbejdsmarkedsmodel kan opretholdes.

- Vi må sammen puste gang i kravene om et socialt Europa, og udstillingen er også et vigtigt indslag i debatten

Emilie Turunen om de europæiske perspektiver.

Arne Grevsen som fagbevægelsens repræsentant

om hvordan maden produceres, med en tendens til at gå mere op i grisenenes end medarbejdernes velfærd, sagde Emilie Turunen.

Gruppeformand *Arne Grevsen* fra 3 F's grønne gruppe erkendte, at de mange østarbejdere er en udfordring for dansk fagbevægelse. Der er store problemer med at få

dem fagligt organiserede, da de sammenligner vores fagbevægelse med deres hjemlige faglige, ofte statsstyrede, organisationer.

- Men vi skal byde dem velkommen på det danske arbejdsmarked og kræve fælles vilkår i forhold til deres danske kollegaer. Det duer ikke med et A- eller et B-hold i et velfærdssamfund – det er trods alt kollegaer, som vi skal tage godt imod, understregede Arne Grevsen.

Stor interesse

Interessen for denne særudstilling, der varer til den 31. juli, er fortsat stor.

Således deltog ikke færre end 35 medlemmer af venneforeningen i en sær-rundvisning den 27. februar under kyndig ledelse af Margit Bech Larsen og med efterfølgende sammenkomst i Cafe & Ølhalle.

Informationsmøde om au-pair-indsamling

I forbindelse med særudstillingen "A taste of Europe" og museets formidling af information om arbejdsmigranterne, gennemføres et foredragsarrangement **torsdag d. 28. april kl. 10-12** på Arbejdersmuseet.

Her vil museumsinspektør *Edith Marie Rosenmeier*, i forbindelse med "Forskningens døgn", fortælle om Nationalmuseets indsam-

ling af materiale om au-pair'er i Danmark. Se mere om projektet under hjemmesideadressen: <http://forsk.dk/bestil-en-forsker/au-pairer-i-danmark>

Foredraget varer ca. 1 time, hvorefter der er en omvisning i særudstillingen for de interesserede. Der er gratis adgang for venneforeningens medlemmer.

Da faklen blev givet videre...

Fuldt hus ved afskedsreceptionen for Peter Ludvigsen

Der var trængsel i Cafe & Øl-halle den 25. februar ved afskedsreceptionen for direktør Peter Ludvigsen, der både i ord og med mange gaver blev takket for sin enestående indsats gennem 28 år for Arbejdermuseet.

Museets formand, LO-sekretær Marie-Louise Knuppert takkede Peter Ludvigsen for hans gerning og understregede, at succesen er hjemme for museet, men det har ikke altid været en dans

på roser. Der har hele tiden været udvikling i museets udstillinger med stadigt nye aktiviteter, sagde bestyrelsesformanden, der også omtalte sammenlægningen af museet og ABA som en velgennemført arbejdsopgave:

- Du har sammen med dit team skabt noget helt enestående, du brænder stadig for arbejderbevægelsen, og du giver nu faklen videre for arbejdermuseets fremtid, sluttede Marie-Louise Knuppert.

Hanne Abildgaard mindedes årenes gang på museet.

som jeg skrev en meget positiv anmeldelse af.

- Du overtog museumsbygningerne som et "håndværker-tilbud" og har ført det frem til i dag at være en højglanspoleret kulturinstitution. Der har ikke været noget, der har stået stille med dig ved roret, og jeg ønsker dig held og lykke med din fortsatte opgave med at få arbejdernes forsamlingsbygninger på internationalt plan med på UNESCO's tentative liste, sagde Hanne Abildgaard.

Marie-Louise Knuppert bragte bestyrelsens tak – til højre receptionens toastmaster, museets vicedirektør Morten Bo Almstrup.

Hanne Abildgaard, museets forsknings- og formidlingschef, omtalte museets første år, hvor hun som anmelder for "Land & Folk" skrev om museets udstillinger og altid blev meget hjerteligt modtaget – hun huskede især udstillingerne fra museets tidlige år, f.eks. udstillingen med spanske borgerkrigsplakater i 1986,

Den nyvalgte formand for Arbejdermuseets Venner, *Kirsten Nøhr Christiansen*, takkede Peter Ludvigsen for det gode samarbejde med venneforeningen i årenes løb, hvor han altid aktivt har støttet og fulgt virksomheden i Arbejdermuseets Venner.

Direktør for Statens Forvarshistoriske Museum, *Ole Louis Frantzen*, hilste fra Foreningen af Specialmuseer i Danmark, hvor Peter L. som formand havde givet sin gode ledelsesstil videre.

Lederen af Museum der Arbeit i Hamborg, *Jürgen Ellemeyer*, omtalte den store indsats fra Peter Ludvigsens side på det internationale plan, som formand for WORKLAB og ved andre lejligheder. Redaktør af "Nyt om Arbejdermuseet" og tidligere venneforeningsformand, *Preben Sørensen*, bragte en personlig hilsen med en stor tak for godt samarbejde og kammeratskab både omkring museet - og på tennisbanen!

Har stået i spidsen

Endelig takkede folketingsmedlem og medlem af museets bestyrelse, *Mogens Jensen*, på Socialdemokraternes vegne for det livsværk Peter L. har været med til at skabe med museet, hvor der fra starten var en stor plads for kulturen i fagbevægelsens virksomhed. Han takkede også for god rådgivning omkring museumsspørgsmål

som et led i partiets kulturpolitik samt mindedes den gang der var Cafe Røde Rose her i lokalerne.

- Du har stået i spidsen for industrikulturens placering i samfundet i forhold til andre dele af kulturarven i Danmark, understregede Mogens Jensen og ønskede ham held og lykke med UNESCO-projektet.

Derpå optrådte en uventet gæst nemlig Poul Nyrup Rasmussen – dog ikke ham selv, men i form af Mogens Jensens velkendte parodi, der blev hilst med stor jubel og bifald.

I sin takketale fortalte Peter Ludvigsen, at han var som født til jobbet som Arbejdermuseets direktør, idet han var født oven på kassen for en lokal DASF-kasserer nemlig hans fars! Han mindedes museets start, der var på et så elendigt niveau, at det kun kunne gå fremad.

- Vi ønskede hurtigt at komme ud over rampen, og det lykkedes i høj grad med indsamlingen af rekvisitter til 50-er udstillingen. Cafe & Ølhallen blev indviet i 1988, hvor vi måtte indrykke en annonce, da AKTUELT ikke omtalte det, sagde Peter Ludvigsen, der også omtalte den megen røre omkring flytningen af Lenin-statuen med 487 omtaler alene i den skrevne presse, som den bedste reklame museet kunne få.

Han omtalte endvidere sammenlægningen med ABA, der har skabt det bedste hold der nogensinde har været både i Rømersgade og Nørrebrogade, nævnte den stadige bygningsrenovering gennem årene samt det internationale arbejde.

Slutteligt takkede Peter Ludvigsen de i alt 350 sponsorer gennem årene, der har støttet museets virksomhed herunder Arbejdsmarkedets Feriefond, Augustinus Fonden, 3 F's Medie- og Kulturfond samt LO, uden hvis støtte det hele ikke var gået med bl.a. Max Harvøes store indsats fra starten og Anker Jørgensens gode vilje til at fremme sagen.

Dagens midtpunkt – Peter Ludvigsen.

Viggo Rivads hverdag – fotograferet af Carlo Pedersen

Af Hanne Abildgaard

På balkonen i den nyrenoverede festsal åbner i juni en fotoudstilling af en lidt usædvanlig karakter. Der er tale om en meget varmhjertet hilsen fra en fotograf til en anden, nærmere bestemt fra *Carlo Pedersen* til *Viggo Rivad*.

Gennem årene 2005-2008 fulgte Carlo Pedersen en af dansk fotografis mest fremtrædende udøvere, Viggo Rivad, i hans hverdag. En del af tiden beskæftiger Viggo Rivad sig med fotografiet, men Carlo Pedersens fotografier følger også Rivad i hans almindelige liv uden for arbejdet, i den to-

Rivad på besøg hos Anker Jørgensen.

værelses lejlighed på Kastrupvej på Amager, der rummer hele Rivads hjemmeliv og fotografiske virksomhed, i Amagercentret, hvor han møder sine bekendte, på udstillinger og hjemme hos vennerne, bl.a. hos tidligere statsminister Anker Jørgensen på Borghjergvej.

En del af fotografierne viser Viggo Rivad på en rejse til Havana, der blandt havde til formål at besøge det sted, hvor han har taget et af sine mest kendte fotografier, et billede af trappen i det hus, Cubas tidligere diktator, Fulgencio Batista, opførte til sin elskerinde. Fotografiet

blev i 2008 benyttet til et frimærke af Post Danmark.

Der er tale om en udstilling fuld af nærvær, som udgør en smuk hyldest til Viggo Rivad, "der har inspireret og rørt mange med sit fotografi og særlige varme tilgang til fotografiet", som Carlo Pedersen skriver i den bog, der ledsager udstillingen. Samtidig byder udstillingen også på muligheden for at se enkelte af Viggo Rivads egne fotografier.

Viggo Rivads hverdag - fotograferet af Carlo Pedersen vises fra den 17. juni til 19. august 2011.

*Carlo Pedersen (t.v.) og Viggo Rivad.
(Foto: Thomas Larsen)*

Prisopgave om landarbejderforhold

Kvindelig modtager af Arbejderhistorieprisen 2010

Arbejderhistorieprisen 2010 blev tildelt Tine Jensen for specialeafhandlingen fra Københavns universitet *"Et æble om dagen..." Undersøgelse af landarbejdernes kost og ernæring i perioden cirka 1880-1910"*.

Tine Jensen har i sit speciale i historie undersøgt landarbejdernes sundhedsforhold i Danmark i perioden fra omkring 1880 til ca. 1910 i relation til kost og ernæring. Det har hun gjort med udgangspunkt i vore dages viden om kostens, kostsammensætningens betydning og moderne næringsstofanbefalinger.

"Et æble om dagen..." er såvel en "klassisk" socialhistorisk som en tværvidenskabelig undersøgelse, hvor en historisk kildekritik kombineres med moderne lægevidenskabelig forskning.

Ikke overraskende dokumenterer afhandlingen, at gårdmandsbørn var sundere end landarbejderbørn. Klassesamfundets barske realiteter viste sig tydeligt i forhold som kost og ernæring, kropsbygning og immunforsvar, sundhed og sygdom.

Tækkemand Jacob Hansen i marken med sin familie. Han supplerede sit erhverv med afkastet fra det lille tre tønder lands husmandsbrug. Billedet er fra 1919. (Foto: Arbejdermuseet og ABA, fotografi: Arne Krüger Pedersen).

Stort og grundigt arbejde

Ved prisuddelingen den 27. januar hos ABA i Nørrebrogade 66 D, København, oplyste Peter Ludvigsen på priskomiteens vegne, at Tine Jensen får Arbejderhistorieprisen 2010 for at have gennemført et stort og grundigt arbejde. "Det er velfunderet både empirisk og metodisk og sætter fokus på en del af arbejderklassen, som den historiske forskning ikke har viet den store opmærksomhed", hed det således i begrundelsen for at hun blev årets prismodtager.

Prismodtageren havde efter overrækkelsen lejlighed til kort præsentere sin afhandling, og der var lejlighed til at stille spørgsmål af tilhørerne.

Om

Arbejderhistorieprisen

Prisen er på 15.000 kr. og tildeles sædvanligvis et speciale eller en ph.d. -afhandling om et tema inden for dansk eller international arbejderhistorie. Prisens formål er at inspirere til studier i arbejderklassens og arbejderbevægelsens historie og kultur.

Omkring 1900 var der et stort folkehold og mange landarbejdere ansat på herregårdene. Billedet er fra Avnsøgård ved Kalundborg i 1903. (Foto: Arbejdermuseet og ABA).

Prisen uddeles i fællesskab af Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, Arbejdermuseets Venner og Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH), der også i fællesskab bidrager til prisbeløbet og andre omkostninger.

Venneforeningens repræsentant har i en årrække været fhv. chefredaktør Preben Hansen, der dog nu har ønsket at trække sig, og bestyrelsen har udpeget hans efterfølger (se side 21).

-Vi bidrager til kulturelt demokrati

Årsmøde i Sammenslutningen af Museumsforeninger i Arbejdermuseets festsal

- Vi bidrager til kulturelt demokrati i samfundet, sagde formanden for Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, *Jens Olufsen*, ved organisationens generalforsamling den 26. marts i Arbejdermuseets festsal, med 43 deltagere fra 25 lokale museums- og venneforeninger.

Selvom ikke alt var klart i festsalen i.f.m. tagrenoveringen, kunne den dog tages i brug ved denne lejlighed, hvad direktør *Louise Karlskov Skyggebjerg* glædede sig over i sin velkomst til museet, hvor hun samtidig røbede at hun selv har fejret bryllup i den historiske festsal:

- Museums- og venneforenin-

gerne skal styrke det folkelige samarbejde med museerne, men disse vore venner må så også forstå de måske upopulære beslutninger, som museerne af og til må træffe af bl.a. økonomiske årsager. Vi må trække på fælles hammel, understregede museumsdirektøren.

Kirsten Nøhr Christiansen bød velkommen på vegne af Arbejdermuseets Venner, og næstformand i Organisationen Danske Museer, *Henrik Sell*, Naturhistorisk Museum i Århus, bragte en hilsen fra ODM. Næstformand *Jørgen Strand*, Arbejdermuseets Venner, varetog derefter dirigenthvervet på vanlig både myndig og munter vis.

Sammenslutningens formand orienterede om virksomheden i organisationen med 65 medlemsforeninger landet over og med et aktivt samarbejde både med Kulturarvsstyrelsen og ODM om aktuelle organisatoriske og museumspolitiske spørgsmål.

Han foretog således en grundig gennemgang af de aktuelle drøftelser om museernes fremtid, hvor en særlig udredning er på vej fra styrelsen – og Kulturministeret inden påske, efter en række møder om emnet. Alt tyder på, at en såkaldt videreførelsesmodel vil blive foretrukket, hvor det bl.a. ville være mere gavnligt med en dybde-vurdering af de mange

Formanden, Jens Olufsen, på talerstolen i festsalen.

kvalitetsundersøgelser af en række museer i årenes løb, som baggrund herfor.

- Der findes således mere end 600 museer, der ikke er statsanerkendte, men som er af stor betydning for kulturarven. I den forventede redegørelse er der heller ikke spor om den nødvendige efteruddannelse af ledelser og bestyrelser for at kunne magte den ønskede udvikling af museerne. Men møderne og debatterne om udredningen har været en god øvelse for Sammenslutningen, der bl.a. heri gennem er blevet en del af det anerkendte museumslandskab, sagde Jens Olufsen.

Han oplyste videre, at Sammenslutningen også internationalt er blevet en anerkendt partner og således er vært for verdensorganisationen af museums- og venneforeninger, WFFM's repræsentantskabsmøde den 27.-29. april, som finder sted i Nationalmuseets lokaler med ca. 30 deltagere

fra flere verdensdele. Der bliver også aflagt et besøg i Arbejdermuseet, som et unikt museum som de udenlandske gæster bør lære at kende. Sammenslutningens temadag 2011 vil finde sted på Sønderborg Slot den 30. september og omhandle den fremtidige struktur og udvikling for museums- og venneforeningerne i en tid med bl.a. mange sammenlægninger af museer landet over.

Kassereren, *Leo Vinther Petersen*, Aabenraa, forelagde regnskabet med et overskud på 8.696 kr. og en beholdning på 63.431 kr. Både han, formanden og Sammenslutningens næstformand, *Preben Sørensen*, Arbejdermuseets Venner, blev genvalgt til bestyrelsen.

"Vores gæster er nøglen"

Efter en hyggelig spisning i stjerne-lokalet hos Café & Øl-halle, fortsatte årsmødet med en aktuel orientering af fhv. direktør Peter Ludvigsen om en museumsverden i forandringens tegn – set med hans erfarne øjne, hvor situationen fortsat er, at der findes megen museumsdrift i dette land, som

ikke har kvalitet – og hvor alt for mange bruger den græske model: Mange ord, men ingen handling!

Han skildrede principperne for driften af Arbejdermuseet, hvor museets gæster er nøglen og fortællingen er kerneydel-sen. Det kræver en ordentlig samling, som er vokset fra nul til 65.000 genstande. Det kræver, at man også tænker internationalt i museets virke, ligesom troværdigheden er meget vigtig, som det var tilfældet ved hele røret omkring Lenin-statuen's placering i sin tid.

- Vi må endvidere bruge enkle og åbne handlinger også if.t. medarbejderne, et let forståeligt sprog også i.f.m. udstillingerne, og samtidig må lederen være tæt på dagligdagen, men ikke "sande til" i detaljer, sagde Peter Ludvigsen, der skildrede museets forskellige opgaver både kulturhistorisk og kunst-historiske, som bibliotek og arkiv og hvad angår festsal og café. Inden deltagerne fik en rundvisning i museet, fortalte Preben Sørensen om venneforeningens virksomhed gennem årene.

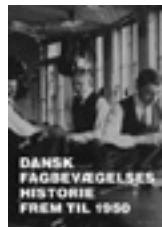
Et udsnit af deltagerne i Sammenslutningens årsmøde.

Nyt om bøger

Dansk fagbevægelses historie frem til 1950

Knud Knudsen: Dansk fagbevægelses historie frem til 1950

- fra arbejdets perspektiv

Trods faldende medlemstal de seneste år er der næppe nogen, der i dag vil stille spørgsmålstegn ved, om fagbevægelsen er en vigtig faktor i det danske samfund. "Den danske arbejdsmarkedsmodel" omtales ofte som nærmest naturgiven.

Men var det den eneste tænkelige udgang af danmarkshistorien? I udgangspunktet lå det i hvert fald ikke i kortene, at det var sådan, det ville udvikle sig. Organiseringen af de danske arbejdere startede i 1870'erne som en reaktion på det kaos, lavsvæsenet ophævelse havde efterladt. Både faglig stolthed og øget arbejdsgiverpres var drivende motivationer.

Blandt de første fagforeninger var det langt fra alle, der var socialistisk indstillede. Blandt bevægelsens pionere gjaldt det nok cigarmagerne, men de tidligt organiserede pianofortearbejdere var nærmest politisk konservative. Det samme var de første fagligt aktive typografer, der senere i historien markerede sig som revolutionære og ustyrlige. På kort sigt lønnede organiseringen sig, og typograferne kunne i 1871 hente en klækkelig lønforhøjelse på 16-20% hjem.

Undervejs i fortællingen møder man både kendte og ukendte ansigter fra arbejderbevægelsens historie.

Det gælder selvsagt den første socialistfører Louis Pio, cigarmageren og statsminister Thorvald Stauning og arbejdsmandsformanden M. C. Lyngsie, men historiker Knud Knudsen fra Aalborg Universitet har også inddraget erindringer fra helt almindelige arbejdere, der mærkede forandringerne på egen krop. En smed fra Esbjerg har således berettet:

"Før autogensvejsningen kom frem, foregik al svejsning i ilden, og dette var den største kunst inden for smedefaget. En smed, som var dygtig til at svejse, var altid estimeret. Der var også mange, som aldrig lærte det rigtigt. Jeg tror, det var noget medfødt. På landet regnes det at svejse et sæt vognaksler for noget af det sværeste, der gaves. Jeg husker en gammel smed, der ikke var rigtig dristig ved dette stykke arbejde. Han havde altid konen til at trække blæsebælgen og slå med forhammer, og når der en sjælden gang skulle svejses en vognaksel, var der stor ståhej. Han lavede et ordentligt bål på essen, og når der så var ved at være hets, for han rundt og råbte: 'Gud give, det vil svejse! A gi'r Fanden gåleme' 2 mark te' de fatte', hvis det lykkes".

Knud Knudsens bog er rigt illustreret, og fortidens billedteknik, hvor der

ikke blev sparet på kemikalierne, får historien til at springe lyslevende frem for betragteren. Om det er børnearbejderne på Obels tobaksfabrik i Aalborg eller unge beslagsmede på Blegdamsvej i København, ansigterne fremstår mærket af livet.

Dette er blot nogle af de historier, der er at hente i dette nye hovedværk om den danske fagbevægelses historie fra 1860'erne frem til 1950. Bogen vil fremover være uomgængelig for den, der vil beskæftige sig med og forstå den danske fagbevægelse.

Der er tale om en sjælden grundig gennemgang af et stykke vigtig danmarkshistorie. Værket blev forsvaret som doktorafhandling ved Aalborg Universitet den 18. februar.

Bogen er udgivet med støtte fra 3F's Medie- og Kulturfond, Landsorganisationen i Danmark, Eduard Walthers Legat samt Institut for Kultur og Globale Studier og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet.

Knud Knudsen: Dansk fagbevægelses historie frem til 1950 – fra arbejdets perspektiv. SFAH 2011. 736 sider, ill. kr. 299,-.

Ny fremgang – og ny formand for venneforeningen

*Referat af generalforsamlingen i Arbejdermuseets Venner den 13. februar
Af Bendt Thuesen*

Alle pladser var besat ved generalforsamlingen i Cafe & Ølhalle.

Formanden, *Preben Sørensen*, bød velkommen til den meget velbesøgte generalforsamling, som i år måtte afholdes i Café & Ølhalle p.g.a. restaureringen af festsalens loft m.m. Alle pladser var optaget, og flere stole måtte bæres ind.

En særlig velkomst fik museets afgående direktør, *Peter Ludvigsen*, og den kommende direktør, *Louise Skyggebjerg*. Formanden bad forsamlingen mindes de medlemmer, der var afgået ved døden det sidste år og nævnte specielt museets tidligere forvalter og æresmedlem af Venneforeningen, *Jack Rothmann Christensen*.

Til dirigent valgtes *Jørgen Christiansen* og til referent *Bendt Thuesen*. Dirigenten kunne konstatere, at mødet var

lovligt indvarslet. Protokollen fra forrige generalforsamling (optrykt i vennebladet) blev godkendt.

Herefter aflagde formanden beretning og oplyste, at 2010 blev både endnu et travlt år for Venneforeningen og endnu et rekordår forstået på den måde, at vi med en nettomedlemsfremgang på 64 nu er tæt på 900 medlemmer – nemlig 891 ved årsskiftet. Bestyrelsens målsætning er at nå op på 1.000 medlemmer i 2011-2012, og det tegner jo godt.

Denne fortsatte medlemsfremgang er så meget mere flot, som den er sket i et år med de velkendte lokale problemer i forbindelse med tagrenoveringen, der bl.a. betød at vi måtte

aflyse den årlige solhvervsfest. Det er dejligt at medlemmerne – endda i øget tal – er trofaste overfor foreningen også under disse forhold.

- Som det fremgik af dagsordenen bliver dette min sidste formandsberetning - baggrunden herfor skal jeg vende tilbage til senere – men når vi taler om medlemstal, må jeg godt konstatere, at ved min tiltræden som formand den 20. februar 2003 var medlemstallet på 532, så der er trods alt sket et og andet siden da. En så fremgang skyldes naturligvis hverken mig eller andre enkeltpersoner, men en samlet indsats gennem årene med en højt aktivitetsniveau og med en altid positiv bestyrelse i et

godt samarbejde med museets medarbejdere, sagde Preben Sørensen.

Organisatorisk

Bestyrelsen har også haft travlt i 2010 med lidt færre møder – som tidligere vedtaget – plus den årlige pakke­dag i AOF, da årbogen og et medlemsbrev skulle af sted. Desværre måtte vi supplere med et ekstra medlemsbrev senere, da solhvervsfesten som nævnt måtte afflyses – eller i 1. omgang udskydes til januar, hvor vi så senere måtte helt afflyse, da festsalen heller ikke var klar til brug på dét tidspunkt.

Trykningen af medlemskortet bagerst i bladet er vi fortsat med og vel at mærke i

alle nr. af bladet, så også nye medlemmer kommer med undervejs. I næste nr. af bladet i april bliver der således tale om medlemskort for en ny kontingentperiode nemlig fra 1. april i år til 31. marts næste år. Vi vil også denne gang sørge for kontingentopkrævning så tidligt, at vi kan være sikre på, at kun de medlemmer, som har betalt, også får bladet med medlemskortet.

- Vi arbejder fortsat på en øget markedsføring af vores virksomhed bl.a. ved en løbende ajourføring af vores del af museets hjemmeside, der i øvrigt er blevet moderniseret og hele tiden er aktuel. Vores hvervefolder er blevet genoptrykt med enkelte ændringer, men den nye bestyrelse får til opgave at finde en måske helt anden form for folder ved næste nyoptryk.

Både Vennefor­eningen og museet ønsker i langt højere grad at kunne benytte elektronisk post i dialogen med medlemmerne, og det er nu sat bedre i system, så museets kommunikations­medarbejder, *Mette Marcussen*, sørger for at rundsende museets nyhedsbreve direkte til jeres e-mail adresser, hvis hun har modtaget dem.

-Jeg vil gerne takke bestyrelsen med suppleanter for aktiv indsats det forløbne år - med en særlig tak til *Jørgen Strand* med hans mange opgaver som næstformand, kasserer og agitator nr. 1. Også tak til *Preben Hansen* for hans indsats i vennebladets redaktion og som foreningens repræsentant i Arbejderhistoriepris-komiteen, et tillidshverv som han nu har ønsket at opgive – efter sigende på grund af alder men også grundet travlhed med 2. del af hans erindringer, som vi glæder os til at læse.

Medlemsaktiviteter

- Vi har også i 2010 lagt vægt på i samarbejde med museet, at informere om og indbyde til museets forskellige arrangementer bl.a. udstillingsåbninger og en række forskellige særtilbud. Vi har samtidig videreført vore egne medlemsrundvisninger af bl.a. særudstillinger og har her en fortsat stor tilslutning, hvor mange er glade for både interessante og hyggelige søndage eftermiddage i museets særudstillinger under kyndig rundvisning af museets dygtige inspektører.

- Vi har dog også i fjor bevæget os uden for Rømersgade, da vi tog mod tilbuddet fra *Jørgen Strand* om en rundvisning på industriudstillingen i Brede. Et arrangement, der blev så stor en succes i maj, at den måtte gentages i august, og der er stadig en venteliste for et yderligere besøg.

Preben Sørensen (t.v.) fik tak og gavekort uddelt af Jørgen Strand.

Vores succes med en jazz-matiné i maj 2009, ville vi have fulgt op med et nyt jazz-arrangement i efteråret i fjor, men igen kom festsalens lukning i vejen, og i stedet kan vi nu glæde os til en ny jazz-matiné den 3. april med ”The Spirit of New Orleans”.

- Som nævnt måtte solhvervs-festen først aflyses og udsat til januar i år, for helt at blive afløst. Vi har omhyggeligt informeret vores sponsorer om baggrunden herfor og naturligvis bedt dem være klar med gaverne igen tirsdag den 29. november, når vi fester igen. Multikunstneren og debattøren *Bjørn Nørgaard* har fortsat givet tilsagn om at blive årets solhvervstaler trods udsættelsen.

Medlemsbladet

Vennebladet er udkommet med tre numre også i fjor foruden museets flotte årbog i sommer. En tak til redaktionsudvalget med bl.a. Peter Ludvigsen, Preben Hansen og Bendt Thuesen som aktive medl.

Bladets indhold har i lighed med forrige år været koncentreret om skildringer af museets mangeartede virksomhed – ikke alene udstillingerne, men også de mange andre aktiviteter på museum, bibliotek og arkiv samt aktuelle boganmeldelser og naturligvis omtale af vores egen virksomhed. Oplaget er fortsat 3.000 eksemplarer, hvoraf de ca. 1.000

udsendes pr. post og resten er pr-materiale dagligt på museet og i Venneforeningen.

Andre aktiviteter

- Jeg har som sædvanlig deltaget i møderne i museets bestyrelse og dermed på nærmeste hold kunnet følge med i den positive udvikling, som Peter Ludvigsen senere vil fortælle om – desværre for sidste gang.

- Som næstformand i Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, har jeg deltaget i bestyrelsesmøder, som vi holder rundt om på museerne, og det samme gælder Sammenslutningens årsmøde, som i fjor fandt sted i Ribe og den årlige temadag – denne gang i Års – med den igangværende museumsudredning på dagsordenen, som Peter så glimrende har omtalt i vennebladet.

- Lad mig tilføje, at sammenslutningens repræsentanter ved de forskellige temamøder og møder i en særlig referencegruppe hele tiden har fremhævet betydningen af den folkelige indflydelse på de danske museer. Naturligvis skal også museerne følge med tiden og være mest mulige professionelle i deres daglige virke, men det må ikke betyde, at samarbejdet og kontakten med museernes bagland – museumsforeninger og venneforeninger – formindskes, for så er hele tanken med museerne som en væsentlig del af

formidlingen af kulturarven til den brede befolkning gået fløjen.

- Vi nærmer os nu 70 medlemsforeninger i Sammenslutningen, der har bedt Arbejdermuseets Venner være vært for foreningens årsmøde lørdag den 26. marts, med generalforsamling og aktuel museumsdebat i festsalen, frokost i Cafe & Ølhalle og rundvisning i museets udstillinger.

- Vi har bedt vores nye direktør, Louise Skyggebjerg, om at byde velkommen til museet og som hovedtaler vil Peter Ludvigsen beskæftige sig med emnet ”En museumsverden i forandring – set med erfarne øjne”. Jeg vil selv orientere om venneforeningens virke gennem årene for deltagerne i årsmødet.

- Jeg vil tilføje, at museet naturligvis ikke kan leve af at stille lokaler gratis til rådighed – det gælder kun for Venneforeningen – men har accepteret halv sal-leje, hvorefter Venneforeningen betaler 5.000 kr. som støtte til arrangementet – en flot gestus synes vi – men vi vil jo gerne præsentere vores museums mange kvaliteter for foreningskollegaer fra hele landet ved en sådan lejlighed.

Arbejdermuseets kvaliteter vil også blive præsenteret for en videre og mere international kreds af museumsvenner. I forbindelse med at WFFM, som står for Verdens Federa-

tionen af Museums- og Venneforeninger, afholder repræsentantskabsmøde tre dage i april med den danske sammenslutning som vært, vil de forventede ca. 30 deltagere fra flere verdensdele aflægge et aftenbesøg på Arbejdermuseet med en rundvisning og efterfølgende sammenkomst i festsalen eller cafeen. Selve mødet finder sted på Nationalmuseet, men en ekstra attraktion under besøget bliver således et visit på vores unikke museum.

- Endelig har jeg påtaget mig at koordinere afholdelsen af Sammenslutningens årlige temadag, som denne gang vil finde sted på Sønderborg slot i samarbejde med museet og Historisk Samfund den 30. september, hvor emnet i år bliver virksomheden i museums- og venneforeninger med forskellige eksempler herpå og også med debat med museumsledere om denne vigtige del af museumsarbejdet.

- På hele denne baggrund har jeg accepteret at forblive som medlem af Sammenslutningens bestyrelse til foråret 2012 - så må vi se om Venneforeningen kan bevare en plads i bestyrelsen, hvis I er interesserede heri.

Afslutning

- Jeg vil gerne slutte beretningen med en stor tak til museets medarbejdere, det gælder både direktionen og medarbejdere som Birgit Brammer

og John Larsen samt vores venner i bogholderiet og museumsbutikken og andre på museet, som er bidragydere til vores blad eller som sørger for vores rundvisninger.

- Vi er også glade for, at museets administration fortsat – mod betaling – varetager Venneforeningens daglige regnskab og medlemskartotek i et godt samarbejde med vores kasserer. De bidrager alle til, at Venneforeningen stadig kan være en aktiv del af museets tilværelse og bagland.

- Ved denne lejlighed vil jeg endvidere gerne takke alle for godt samarbejde og kammeratskab i min formandsperiode de forløbne år. Det har været en spændende arbejdsopgave for mig, men nu må andre og yngre kræfter til og gerne en efterfølger, der ikke bor så centralt som i Sønderborg, når man skal virke for sagen i en by som København i udkants-Danmark!

- Man skal også passe på, at et sådant hverv ikke efterhånden bliver for meget rutine – så vil jeg hellere hellige mig den herlige journalistik, idet bestyrelsen har bedt mig fortsætte som bladets redaktør, og det har jeg sagt ja til. Jeg har faktisk været bladets redaktør siden april 1994, så efterhånden må jeg jo få det lært.

- Jeg mener således at kunne trække mig tilbage fra formandsposten med god sam-

vittighed med det hidtil største medlemstal og med den hidtil bedste økonomi. Det er samtidig mit sidste større valgte tilidshverv i dansk arbejderbevægelse. Tak alle sammen.

Beretningen blev enstemmigt godkendt.

Årsregnskab for 2010 blev forelagt af kassereren, *Jørgen Strand*, som gennemgik og kommenterede de enkelte poster. Særlig glædede han sig over årets resultat (30.214 kr), som dog til dels skyldes, at vi havde måttet aflyse solhvervsfesten. Egenkapitalen er nu ca. 174.000 kr.

Revisorerne havde givet en positiv påtegning, og forsamlingen godkendte regnskabet.

Jørgen Strand gennemgik herefter forslaget til budget for 2011, som ligeledes blev godkendt.

Der var ingen indkomne forslag. Jørgen Strand foreslog uændret kontingent det kommende år med begrundelsen ”hellere mange medlemmer og lavt kontingent end omvendt”, og forsamlingen tilsluttede sig.

Valg af bestyrelse

Preben Sørensen, som ikke ønskede genvalg som formand, motiverede på bestyrelsens vegne nyvalg af *Kirsten Nøhr Christiansen* (hidtil suppleant til bestyrelsen).

Efter en kort præsentation af sig selv (pædagog, stor og aktiv interesse i museets virksomhed, nu beskæftiget bl.a.

Den nye formand, Kirsten Nøhr Christiansen.

med TV-Gladsaxe) blev Kirsten enstemmigt valgt som ny formand for venneforeningen. Bestyrelsesmedlemmerne *Leif Max Hansen* og *Bendt Thuesen* blev genvalgt. Som suppleanter til bestyrelsen blev *Erik Juul Andersen* genvalgt og *Benny Jensen* nyvalgt.

Til hhv. revisor og revisorsuppleant blev *Bent Hansen* og *Henning Grelle* genvalgt.

Herefter rettede næstformand Jørgen Strand en varm tak til Preben Sørensen, som blev formand i 2003, og han sagde bl.a.:

- Du har aldrig været bange for at prøve noget nyt, og du har aldrig selv været tilbageholdende, når der skulle tages fat.

- Bladet er Venneforeningens ansigt udadtil, og du gør et stort stykke arbejde sammen med museet og redaktionen. Bladet er en vigtig brik i vores oplysningsarbejde. Bestyrelsen har derfor besluttet, at du fortsat kan arbejde med bladet, som du jo holder så meget af, og vi ser frem til et fortsat godt samarbejde. På bestyrelsens vegne vil jeg sige dig tak for din indsats gennem de mange år og vil som en besked

tak overrække dig et gavekort med slutbemærkningen "En slutning er en ny begyndelse".

Kirsten takkede for valget. rettede også en tak til Preben og så hen til et fortsat godt samarbejde med ham som redaktør.

Fremtidig virksomhed

Preben rettede en tak til bestyrelsen og specielt til Jørgen for hans ord for mange års godt samarbejde. Og til lykke til den nye formand.

Traditionen tro fortalte *Peter Ludvigsen* om museet: Han havde glædet sig til salens færdiggørelse, men bl.a. p.g.a. en kompliceret tagkonstruktion ("mærkeligt, at det har kunnet holde!") er arbejdet trukket ud.

Det næste bliver indretning af et børnemuseum lige over caféen. Han takkede for samarbejdet med venneforeningen gennem årene, – det har været en stor fornøjelse!

Preben Sørensen takkede ham for det fine samarbejde og for hans interesse for Venneforeningen. På foreningens vegne udnævnte han Peter Ludvigsen som æresmedlem af foreningen og overrakte ham et diplom. Desuden overrakte han en check på 10.000 kr. som en gave fra foreningen til det kommende børnemuseum.

Tove Mogensen rettede en personlig tak til Preben for hans arbejde som formand. Herefter kunne dirigenten takke forsamlingen og slutte generalforsamlingen.

Konstitueringer

Venneforeningens bestyrelse har efterfølgende konstitueret sig med en række genvalg til interne udvalg og redaktionsudvalg. Kirsten Nøhr er som ny formand indtrådt i vennebladets redaktionsudvalg og er desuden automatisk medlem af Arbejdermuseets bestyrelse. Lars Gaardhøj er udpeget som foreningens nye medlem af Arbejderhistoriepris-komiteen, da Preben Hansen ikke ønskede at fortsætte. Jørgen Strand er fortsat foreningens næstformand og kasserer, og Bendt Thuesen sekretær med Keld Andersen som stedfortræder.

Så er der åbent i kælderen igen!

Den 1. februar åbnede dørene igen i Arbejdermuseets kælder-restaurant "Café & Ølhalle "1892". Åbningen skete efter en nænsom istandsættelse af det hyggelige spisested, som er Københavns eneste fredede kælderbeværtning. De historiske lokaler står som i året 1892 med glaslofter, høje paneler, træmøbler, den gamle serveringsbar og forskellige gamle rekvisitter, der tilsammen giver en unik oplevelse.

Netop ånden, historien og de fantastiske lokaler har grebet *Jesper Holmberg*, der er uddannet kok, og har arbejdet på flere af Københavns kendte restaurationer bl.a. Kommandanten, Café Victor og Restaurant L'Alsace, og

fremover skal forpagte Café & Ølhalle.

-For mig er Café & Ølhalle noget helt særligt og ambitionen er at servere mad, der er lige så fantastisk som omgivelserne – naturligvis med respekt for stedet, danske madtraditioner og den danske arbejder, siger Jesper Holmberg. Derfor bliver der heller ikke pillet ved de klassiske menuer og retter, men i stedet suppleret med rigeligt af friske og gode råvarer.

-Det skal være stedet, man går hen for at nyde den bedste frokost i København og det store udvalg af klassiske danske retter. Hertil kan nydes smagen af den ægte Stjerne-pilsner, som den blev brygget på arbejderens bryg-

geri "Stjernen" og som i dag brygges af mikrobryggeriet Braunstein i Køge. Restauranten har åbent dagligt fra kl. 11.00-17.00.

Også festsalen

Ud over Café & Ølhalle "1892" rummer Arbejdermuseet som bekendt også den historiske gamle festsal, der blev bygget af arbejderbevægelsen i 1879 til slagtaler, parti- og foreningsfester, kunstudstillinger m.v. Snart står lokalene nyrestaureret og lejes ud til bryllupper, firmaarrangementer konferencer, m.m. Det er ligeledes Jesper Holmberg, som står for mad og servering til arrangementer forbundet med festsalen.

Kontingentsats pr. 1. 4. 2011

Jeg vil gerne være medlem af Arbejdermuseets venner

sæt kryds

Husstandskontingent	☐	250 kr.
Pensionister / studerende og enkeltpersoner	☐	150 kr.
Pensionistpar	☐	200 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr.

HUSK
VENLIGST
PORTO

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

MEDLEMSKORT

FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

For perioden 1. april 2011 - 31. marts 2012.

INDBYDELSE -til venneforeningens medlemmer

FOREDRAG OG RUNDVISNING I BREDE

**Søndag den 19. juni kl. 13.30, I.C. Modewegs Vej, 2800 Kongens Lyngby,
v/hovedindgangen til udstillingen "Brede værk"**

Næstformand Jørgen Strand vil holde et oplæg om den historiske udvikling i Brede, fra mølleindustri til fabriksindustri. Der lægges vægt på arbejdernes levevilkår samt ejernes indflydelse på såvel arbejdslivet som privatlivet.

Efterfølgende vil der være rundvisning på Industriudstillingen.

Jørgen Strand underviser i Arbejderbevægelsens historie på forskellige uddannelsesinstitutioner.

Der er begrænset deltagerantal max 20 personer - og kun for medlemmer
Tilmelding senest 1 uge før til: Leif Max Hansen på tlf. 4678 8877 eller
2127 9866 eller pr. e-mail: leifmax@gmail.com

KOMMENDE ARRANGEMENTER I 2. HALVÅR 2011

Søndag den 18. september k. 13.00:
Rundvisning på John Kørner - udstilling.

Søndag den 9. oktober kl. 13.00:
Ole Sterndorffs orkester spiller 30- og 40'ere -musik.

Tirsdag den 29. november kl. 19.00:
**Stor solhvervsfest med det traditionsrige program og
multikunstneren Bjørn Nørgaard som solhvervstaler.**

Yderligere orientering om disse medlemstilbud følger i sommerens medlemsbrev sammen med museets årbog samt i næste nr. af medlemsbladet.

Bestyrelsen

Afsender:

Arbejdermuseets Venner · Rømersgade 22 · 1362 København K

POST

PP

DANMARK

UNDER EGET TAG -ARBEJDERNES FØRSTE FORSAMLINGSBYGNING

Det røde rum på Arbejdermuseets 2. sal er nu åbent for publikum. Oplev rummet og se 18 små historier om arbejdernes første forsamlingsbygning.